

Ministerul Educației, Culturii și Cercetării
al Republicii Moldova
Biblioteca Națională pentru Copii
„Ion Creangă”

SCRIITORII MOLDOVEI - COPILOR

AURELIU BUSUIOC

Chișinău 2018

Dramaturgul, eseistul, poetul, romancierul Aureliu Busuioc s-a născut la 26 octombrie 1928 în s. Cobîlca (azi Codreanca), Strășeni, în familia învățătorilor Olga și Alexandru Busuioc.

Urmează cursurile Școlii primare de aplicație de pe lângă Școala Normală Eparhială din Chișinău (1935-1939), apoi Liceul „Alecu Russo” din Chișinău (1939-1944), Colegiul Național „C. Loga” din Timișoara, unde își ia bacalaureatul (1944-1948), apoi Școala militară de ofițeri din Sibiu (1948-1949).

După doar un an de învățătură la Sibiu, părăsește Școala militară, fiind silit de autorități să se „repatrieze” împreună cu părinții săi la Chișinău. După o scurtă activitate de depanator-radio la un atelier, în 1950, devine student la Institutul Pedagogic „Ion Creangă” din Chișinău, Facultatea de Litere.

Pe parcursul anilor activează în diferite funcții: redactor la Editura de Stat (1952- 1954), redactor-șef adjunct la revista „Chipăruș” (1957-1959), redactor-șef la revista „Scânteia leninistă” (1959-1960) și la ziarul „Tinerimea Moldovei” (1960-1962), secretar al Uniunii Scriitorilor din Moldova (1977-1986).

Începând cu 1950, publică grupaje de versuri în presa timpului. În anul 1955 are un dublu debut editorial cu cartea pentru copii *La pădure* și placheta de poezii umoristice *Prafuri amare*.

Publică, rând pe rând, volumele de versuri *Piatra de încercare* (1958), *Firicel de floare rară* (1961), *Dor* (1962), *Poezii* (1964), *În alb și negru* (1977), *Îmblânzirea mașinii de scris* (1988), *Concert* (1993) ș.a., precum și romanele *Singur în fața dragostei* (1966), *Unchiul din Paris* (1973), *Local ploi de scurtă durată* (1986), *Lătrând la lună* (1997), *Pactizând cu diavolul* (2000), *O sumă de cuvinte* (2008), *Și a fost noapte...* (2012), *Hronicul Găinarilor* (2012) ș.a.

În 1969, debutează în dramaturgie cu piesa *Radu Ștefan Întiul și ultimul*, urmată de alte două piese, *Și sub cerul acela* și *Toate trei anotimpuri*, ambele editate în 1971. Piesele sale au fost montate pe scenele mai multor teatre din Republica Moldova și România. Este și autor de scenarii pentru filme.

A continuat să scrie despre și pentru copii. Ceea ce individualizează proza sa, inclusiv proza pentru copii, este umorul, „culoarea ironică a observației naratoriale și inventivitatea narativă elevată” (Maria Șleahțișchi). Cărțile *Aventurile lui Nătășleață* (1961), *Cizmele cocostârcului* (1967),

Marele Rățoi Max (1968), *Noile aventuri ale lui Nătășleață* (1978), *Când bunicul era nepot* (2008), *Sfredeluș* (2009) – carte-surpriză la Salonul Internațional de Carte pentru Copii și Tineret, ediția a XIII-a, vădesc interesul permanent al autorului pentru lumea mirifică a copilăriei și se disting printr-o cunoaștere profundă a psihologiei copilului.

Pentru romanul *Unchiul din Paris* i s-a decernat Premiul „N. Ostrovski” (Moscova, 1974). Maestru Emerit în Artă (1984). În 1996 a obținut Premiul Național pentru culegerea de versuri *Concert* și a fost decorat cu Ordinul „Gloria Muncii”.

S-a mai învrednicit de Premiul special al Uniunii Scriitorilor din Moldova în anul 1999 pentru volumul *Pactizând cu diavolul*, Ordinul Republicii (2001), Premiul Comisiei Naționale a Republicii Moldova pentru UNESCO la ediția a VII-a a Salonului Internațional de Carte pentru Copii și Tineret (2003, pentru cartea *Întâmplări cu Nătășleață*), Premiul Uniunii Scriitorilor pentru romanul *Spune-mi Gioni* (2003), Ordinul Insigna de Onoare (2003), Premiul Opera Omnia al Uniunii Scriitorilor din Moldova (2005). Laureat al Primăverii Poeților de la Festivalul Primăvara Europeană a Poeților (2012).

Aureliu Busuioc s-a stins din viață în data de 9 octombrie 2012.

Inconfundabila-i creație poartă pecetea personalității sale universale – de o vastă cultură literară, neordinară, elegantă, ingenioasă, meditativă, lirică și sigură pe sine.

BIBLIOGRAFIE SELECTIVĂ

Opera

Bătrânul poet: [versuri] / Aureliu Busuioc. – Ch.: Prut, 2013. – 184 p. – (Laurii Poeziei).

Când bunicul era nepot: aventuri / Aureliu Busuioc; il.: Lilia Popa. – Ch.: Prut Internațional, 2008. – 104 p. – (Cartea adolescentului).

Cizmele cocostârcului / Aureliu Busuioc; il.: T. Cemis. – Ch.: Prut Internațional, 2010. – 20 p.

Culori: [poezii, proză] / Aureliu Busuioc; pref.: A. Suceveanu; il.: O. Diaconu. – Ch.: Prut, 2015. – 388 p. – (Biblioteca pentru toți copiii).

În căutarea pierderii de timp: jurnal cubanez / Aureliu Busuioc. – Ch.: Prut Internațional; București: RAO, 2011. – 244 p.

Lătrând la lună: roman / Aureliu Busuioc; cop.: Vitalie Coroban. – Ch.: Cartier, 2012. – 176 p. – (Cartier popular).

Marele Rățoi Max / Aureliu Busuioc; il.: Sergiu Puică. – Ch.: Prut Internațional, 2006. – 24 p.: il.

O sumă de cuvinte: istorioare inte(r)grate / Aureliu Busuioc; cop.: A. Ichim. – Ch.: Prut Internațional; Știința, 2008. – 80 p.

Punct / Aureliu Busuioc; prez. graf.: A. Ichim. – Ch.: Știința, 2007. – 140 p. – (Antologia unui autor).

Singur în fața dragostei / Aureliu Busuioc; cop.: Vitalie Coroban. – Ch.: Cartier, 2015. – 154 p. – (Cartier popular).

Și a fost noapte / Aureliu Busuioc; cop.: Vitalie Coroban. – Ch.: Cartier, 2016. – 105 p. – (Cartier popular).

Unchiul din Paris: roman / Aureliu Busuioc; cop.: Vitalie Coroban. – Ch.: Cartier, 2013. – 190 p. – (Cartier popular).

Referințe critice

Aureliu Busuioc: biobibliogr. / Bibl. Mun. „B.P. Hasdeu”, Bibl. Publ. „Liviu Rebreanu”; alcăt.: E. Cebotari, I. Tutun. – Ch.: Magna Princeps, 2010. – 144 p.

Ciobanu, Mircea V. Aureliu Busuioc: poetul, prozatorul, dramaturgul / Mircea V. Ciobanu. – Ch.: Arc, 2013. – 80 p. – (Cartea care te salvează).

Ciobanu, Mircea V. Aureliu Busuioc: „Sunt norii albi, dar umbra lor e neagră...” / Mircea V. Ciobanu, Eugen Lungu. – Ch.: Prut Internațional, 2016. – 340 p. – (Dialoguri la focul din vatră).

Fonari, Victoria. Factorii intelectual și sentimental în opera lui Aureliu Busuioc / Victoria Fonari. – Ch.: CE USM, 2003. – 218 p.

Aureliu Busuioc în dialog cu Serafim Saka // Saka, Serafim. Aici: atunci și acum: dialoguri / Serafim Saka. – Ch., 2010. – P. 72-79.

Burlacu, Alexandru. Aureliu Busuioc: între poliecran și metaroman // Burlacu, Alexandru. Existențe. Vol. 3: Umbra lui Ulysse / Alexandru Burlacu. – Ch., 2012. – P. 42-59.

Ciocanu, Ion. Aureliu Busuioc – romancierul // Ciocanu, Ion. Popas analitic în proza contemporană / Ion Ciocanu. – Ch., 2015. – P. 29-53.

Referințe

Aureliu Busuioc a impus în literatura noastră imaginea scriitorului intelectual, al scrisului elevat, al limbii române pure și fluente. Este scriitorul care a adus în proza sa lumea citadină, urbană.

Arcadie Suceveanu

Aureliu Busuioc s-a ilustrat suveran în toate domeniile – a creat poezie care nu va lipsi nicicând din manualele școlare, a scris proza care a făcut epocă – vă puteți închipui istoria literaturii fără „Singur în fața dragostei?”, a făcut dramaturgie care a depășit ca model estetic scrierile din breaslă.

Eugen Lungu

Dotat cu inteligență și spirit de observație, și umor, Aureliu Busuioc reprezintă tipul rar de scriitor „urban”, care valorifică cu predilecție un material de viață rural. Proza sa refuză relatarea domoală moldovenească, fiind dinamică, „cinematografică”, eseistică și având nerv ironic.

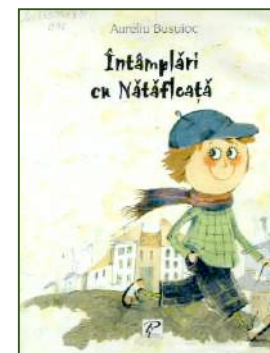
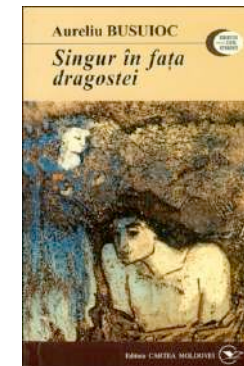
Mihai Cimpoi

În poezie scriitorul își valorifică constant virtuțile de umorist, dar și de poet liric, meditativ, abordând motive civice, stări sufletești și de conștiință, spiritul contradictoriu al realității

Ion Ciocanu

Aureliu Busuioc este fericita excepție care demonstrează că avem adevărați artiști ai cuvântului. Arta lui se dezvoltă în toate genurile culturale, de la poezie la roman, de la piesă de teatru la pamflet sau eseu. O anumită subtilitate și grație a cuvintelor îi fac stilul variat, adecvat genului, dar și inconfundabil. Unele texte ale lui Busuioc au devenit de mult un bun comun.

Mircea V. Ciobanu

Alcătuitor: Sabina Dodul
Responsabil de ediție: Claudia Balaban